

6. óra Digitalizálás

BLZS©

Digitális könyvtár:

digitális objektumok menedzselt gyűjteményei.

A digitális könyvtárakban gyűjtött dokumentumok lehetnek eleve digitálisak és digitalizáltak.

Technológiai szempontból a dokumentumok csak speciális technológiák segítségével olvashatók, ami megnehezíti megőrzésüket.

Néhány digitalizálási indokok:

BLZS[©]

- **értékmentés, állagmegóvás, állományvédelem:** az előregedett, sérülékeny hordozókon őrzött információk mentése,

Néhány digitalizálási indokok:

BLZS©

- archiválás: a digitális tartalmak hosszú távú megőrzése érdekében

Néhány digitalizálási indokok:

BLZS©

- nyilvános szolgáltatás számára hozzáférés
biztosítása: az egyáltalán nem vagy csak kis
példányszámban elérhető, de közérdeklődésre
számot tartó dokumentumok elérhetővé tétele a
nagyközönség számára

Néhány digitalizálási indokok:

BLZS[©]

- reprodukálás: az eredeti dokumentum újrapiublikálása érdekében

Digitális örökség

BLZS©

Az UNESCO 2001-ben fogadott el egy határozatot „a digitális örökség megőrzéséről”

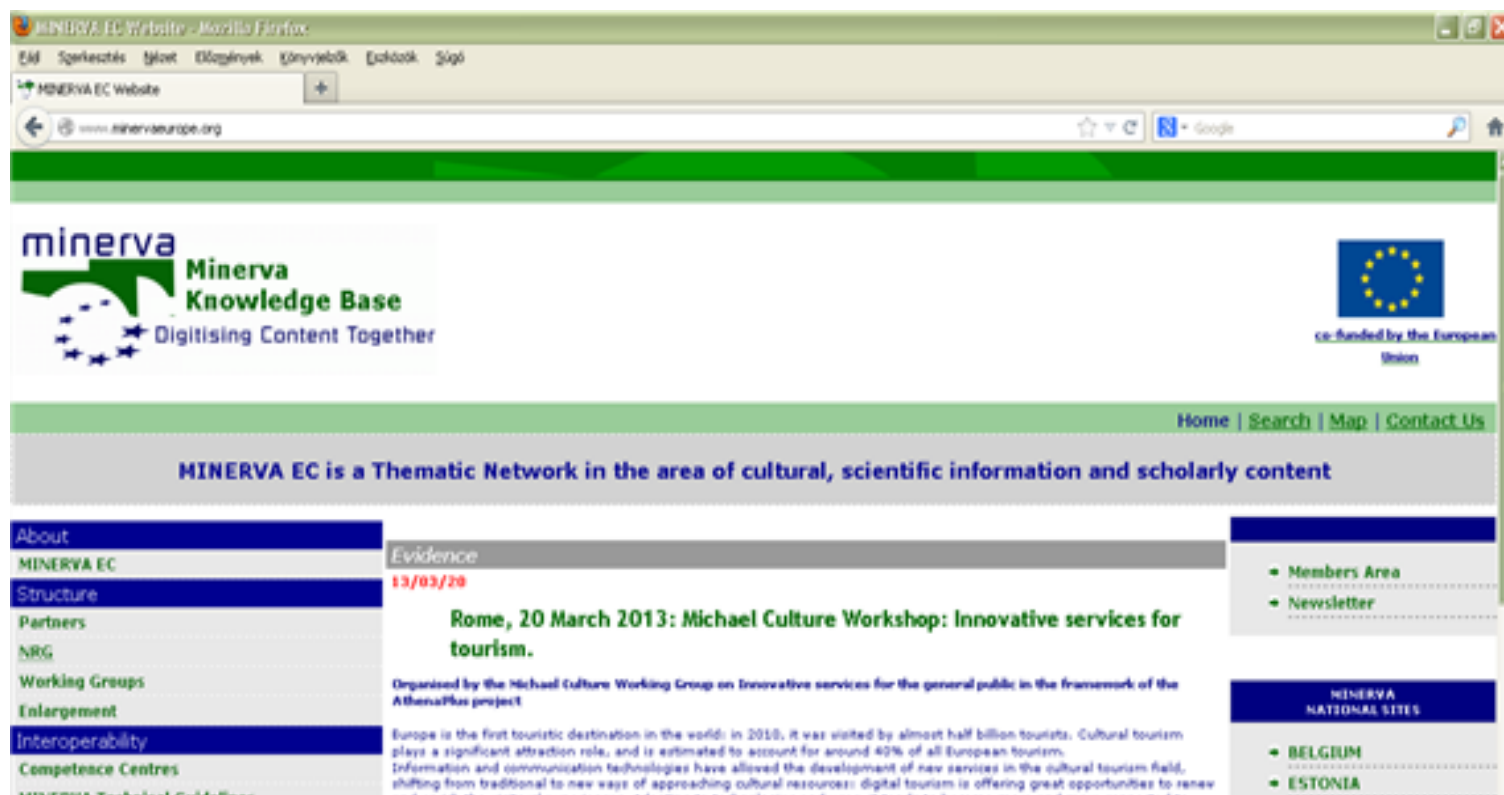
- A megőrzendő kiválasztása
- A digitális örökség védelme
- A kulturális örökség védelme
- Feladatok és felelősségek

Európai Unió: Minerva 2002

BLZS[©]

Az Európai Unió országok vonatkozó minisztériumai vagy egyéb központi állami intézményei. Célja, hogy **elősegítse** a közös gondolkodás és módszerek létrejöttét **az európai kulturális értékek digitalizálásában**.

World Digital Library <http://www.wdl.org> BLZS[©]

A gyűjtemény, amelynek nagysága jelenleg 6657 dokumentum, nagyobb részt képi anyagokat tartalmaz (67%), könyvek, térképek és kéziratok mellett. I. e. 8000-től napjainkig terjed a digitális könyvtár gyűjtőköre, de a források zöme a 1900 és 1949 közötti időszakból származik.

WORLD DIGITAL LIBRARY Explore

LIBRARY OF CONGRESS

Search 19,147 items about 193 countries between 8000 BCE and 2000:

e.g. horses, Islamic architecture, railroads

Featured Items >

Vilnius Province Map of the Entire World Zulu So

[View all 19,147 items](#)

Google Books Library Project

<http://books.google.com>

BLZS[©]

2004-ben indult azzal a céllal, hogy a világ könyvtermését digitalizálja, és hozzáférhetővé teszi. Jelenleg a több 10 ezer kiadó műveit tartalmazza 35 nyelven.

The screenshot displays the Google Books Library Project interface. At the top, the Google logo is on the left, a search bar in the center, and a user profile icon on the right. Below the search bar, the word 'Könyvek' (Books) is visible. The main section is titled 'Saját könyvtáram' (My Library). On the left side of this section, there is a search bar labeled 'Keresés a könyvtáramban' (Search in my library) and a 'Keresés' (Search) button. Below this is a red button labeled 'ÚJ POLC' (New Shelf). A list of library categories follows: 'Saját könyvtáram' (My Library), 'Saját könyvek a Google Playen (14)' (My books on Google Play (14)), 'Kedvencek (0)' (Favorites (0)), 'Jelenleg olvasott (0)' (Currently reading (0)), 'Elovasandó (0)' (To read (0)), 'Elovasott (0)' (Read (0)), 'Könyvek Önnek' (Books for you), and 'Saját előzmények' (My history). The main content area shows a row of book covers under the heading 'Saját könyvek a Google Playen - Privát' (My books on Google Play - Private). The books displayed are 'Magyar hangtan' by Szende Riedl, 'Szent Biblia, a... Biblia hungarice', 'Biblia Hebraica...', and 'Szent Bibli...'. Navigation arrows are present on the left and right sides of the book row. At the bottom, there is a section for 'Megvásárolt - Privát' (Purchased - Private) with a 'Továbbiak »' (More ») link.

Google

Könyvek

Saját könyvtáram

Keresés a könyvtáramban Keresés

ÚJ POLC

Saját könyvtáram

Saját könyvek a Google Playen (14)

Kedvencek (0)

Jelenleg olvasott (0)

Elovasandó (0)

Elovasott (0)

Könyvek Önnek

Saját előzmények

Saját könyvek a Google Playen - Privát

Továbbiak »

Magyar hangtan
Szende Riedl

Szent Biblia, a...
Biblia hungarice

Biblia Hebraica...

Szent Bibli...

Megvásárolt - Privát

Továbbiak »

Magyar Elektronikus Könyvtár

BLZS[©]

1994 tavaszán Drótos László, Kokas Károly és Moldován István alapították meg a Magyar Elektronikus Könyvtárat (MEK), amelynek célja elsősorban a digitális formában létrejövő szellemi termékek összegyűjtése és ingyenes szolgáltatása lett.

A MEK 1999-ben átkerült az Országos Széchényi Könyvtárba, és ezzel a nemzeti könyvtár hivatalos szolgáltatásává vált. <http://mek.oszk.hu/html/irattar/mek-hun.htm>

The screenshot displays the Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) website. The top navigation bar includes links for 'english', 'vmeK', 'hírek', 'támogatás', 'bemutató', 'irattár', and 'vendégkönyv'. A sidebar on the left lists various categories: 'természet-tudományok', 'műszaki tudományok', 'társadalom-tudományok', 'humán területek', 'kézikönyvek', and 'fenntartó: Országos Széchényi Könyvtár'. The main content area features a section titled 'HTTPS ÁTTÉRÉS' with a green padlock icon and a search bar. The bottom right corner has a 'ajánlat:' section with 'MEK-EPA-DKA közös kereső oldal' and 'EPA Elektronikus Periodika Archivum és Adatbázis'.

Szerzői jog, védelmi idő

BLZS[©]

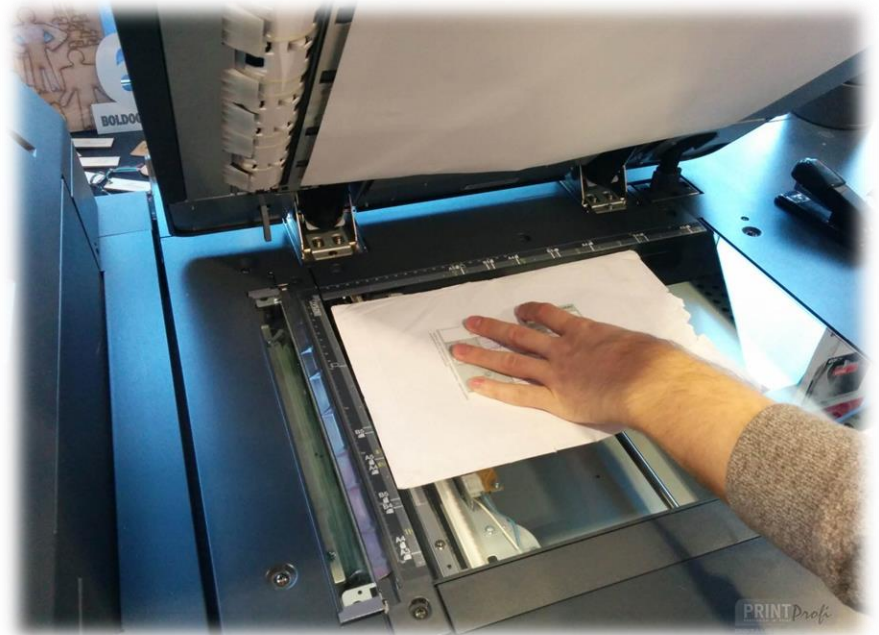
Szerzői művek esetében ez általában a szerző halálától számított 70 év. Több szerző esetén az utoljára elhunyt szerző halálától, ismeretlen szerző esetén a nyilvánosságra hozataltól kezdve számítják a védelmi időt. Ha a név nélkül, vagy rövidített néven megjelent írások szerzője nem állapítható meg, akkor a felhasználóra nézve kedvezőbb, a nyilvánosságra hozataltól számított 70 éves védelem alkalmazandó.

C**PYRIGHT**

Digitalizálás technikai folyamata

BLZS[©]

- szkennelés,
- archiválási fájlformátum kialakítása, a mesterfájlok elmentése,
- képek feldolgozása (vágás, forgatás, átnevezés, konvertálás),
- Szövegfelismertetés (OCR),
- Megjelenítési fájlok kialakítása

Szkennerek (digitalizálók):

képek és karakterek beviteli eszköze

a 80-as évek elején jelentek meg a számítástechnikai piacon. Jelenleg mind felbontásban, mind méretben igen gazdag kínálat áll a felhasználók rendelkezésére.

Csoportosításuk:

Kézi

Szkennerek (digitalizálók):

Síkágyas

Lapáthúzó

Dobos

Dokumentumszkenner

BLZS[©]

Nagy mennyiségű, lap formátumú dokumentum digitalizálására kialakított eszköz. Egyik fontos jellemzője a gyorsaság - rövid idő alatt nagymennyiségű dokumentum digitalizálására képes.

Könyvszkenner

BLZS[©]

Speciálisan könyvek digitalizálására kialakított szkenner. Tulajdonságait ennek a funkciónak megfelelően alakították ki. Így fontos jellemzője, hogy **magas minőségű, nagy felbontású digitális képek készítésére** képes.

OCR szoftver (Optical Character Recognition) BLZS©

Az **ABBYY FineReader** OCR használata könnyű: a folyamat általában 3 lépésből áll; a **dokumentum Megnyitása**, a **Szövegfelismerés**, majd végül a **Mentés** (DOC, RTF, XLS, PDF, HTML, TXT stb.) ill. megnyitás valamelyik Office alkalmazásban, mint pl. Word, Excel vagy Adobe Acrobat.

OCR = optikai karakterfelismerés.

A **gépelt, kézzel írt vagy nyomtatott szövegek** gépi kódolású, mechanikus vagy **elektronikus átalakítása**, akár beolvasott dokumentumból, akár egy dokumentum fotójából.

